

Sanna Välimäki, liikenneinsinööri, Porin kaupunki
Johanna Kalaoja, suunnitteluinsinööri, Porin kaupunki
Katja Pesonen, suunnitteluhortonomi, Porin kaupunki

Porin matkakeskus: Esteetöntä, toimivaa ja turvallista matkaa!

Porin Kaupunginhallitus päätti vuonna 2013 käynnistää matkakeskushankkeen ja nimesi hankkeelle valmisteluryhmän sekä laajan ohjausryhmän. Tehtävänä oli suunnitella linja-autojen lähtölaiturit rautatieaseman edustalle.

Sen mahdollisti jo vuonna 1997 voimaan tullut asemakaava.

Vuoden 2015 alussa hankkeessa tehtiin Ramboll Finland Oy:n toimesta liikenteen toimivuustarkastelu, jonka tarkoituksena oli tutkia Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja matkakeskuksesta aiheutuvia vaikutuksia liikenneverkon toimivuuteen. Toimivuustarkastelun perusteella voitiin todeta, että kampus ja matkakeskus eivät

ruuhkauta liikenneverkkoa kohtuuttomasti. Arvioitiin, että matkakeskuksesta tulisi lähtemään noin 170 linja-autovuoroa ja 7 junavuoroa vuorokaudessa.

Kesällä 2015 käynnistettiin alueen yleissuunnitelman laatiminen tiiviissä yhteistyössä eri liikennemuotojen edustajien kanssa. Työhön osallistuivat mm.

VR-Yhtymä Oy, Matkahuolto Oy, Linja-autoliitto, Porin Linjat Oy, Porin taksiautoilijat ry ja kaupunkisuunnittelu. Alusta asti suunnitteluryhmässä oli mukana myös arkkitehti Matti Asmala varmistamassa, että suunnitelmat kytkeytyvät kaupunkikuvallisesti lähiympäristön rakennuksiin.

Laiturialueelta toiselle kuljetaan aluetta halkovan suojatien avulla.

Kuva: Merika Lanne, Porin kaupunki

Toimivuustarkastelun perusteella voitiin todeta, että kampus ja matkakeskus eivät ruuhkauta liikenneverkkoa kohtuuttomasti. Arvioitiin, että matkakeskuksesta tulisi lähtemään noin 170 linja-autovuoroa ja 7 junavuoroa vuorokaudessa.

Työn lähtökohdiksi asetettiin toimivuus, turvallisuus, esteettömyys ja sujuvat matkakäytöt. Hyvin alkuvaiheessa ohjausryhmä myös linjasi, että linja-autojen lähtö- ja tulolaiturit ovat läpiajettavat, lyhyt- ja pitkäaikaisen pysäköinnin tulee sijaita lähellä lähtölaitureita, pyöräpysäköinnille varataan riittävästi tilaa ja että odotustilana käytetään rautatieaseman odotustilaa, johon lipunmyynti tulee ajan myötä toteutumaan asiamiespohjalta. Pitkälliset keskustelut käytiin mm. sulanapitojärjestelmän laajuudesta ja tekniikasta, taksiaseman sijainnista, laiturialueiden hallinnoinnista sekä sähköbussien pikalatauspisteiden varautumisesta. Sähköbussien pikalatauspisteistä päätet-

Eri kiveyksien saumakohtat vaativat tarkkaa leikkaustyötä, mutta onnistuivat hyvin.

Kuva Katja Pesonen, Porin kaupunki

Laitureille rakennettiin erilliset katosrakenteet.

Kuva: Merika Lanne, Porin kaupunki

Laiturialueen ja SAMKin kampuksen väliin jäi aukioalue.

Kuva: Merika Lanne, Porin kaupunki

tiin lopulta luopua, mutta sähköautojen sekä sähköpyörien latauspisteille tehtiin varaukset yhteistyössä SAMKin kaupunkisähköpyörähankkeen kanssa. Mittavin keskustelu käytiin laiturialueen kattamisesta. Erilaisille vaihtoehdoille laskettiin kustannusarvioita ja arkkitehdin laatimia suunnitelmia käsiteltiin useaan otteeseen kaupunkikuvatoimikunnassa.

Porin matkakeskuksen suunnittelussa kiinnitettiin erityisestä huomiota esteettömyyteen. Suunnittelun lähtökohtana oli toteuttaa kaikkien matkakeskuksen käyttäjien kannalta viihtyisä, turvallinen, selkeä ja esteetön ympäristö. Vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien kanssa järjestettiin työpajat koskien sekä katusuunnitelmia että informaatiojärjestelmää. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitettuilla kulkureiteillä reunakivet asennettiin ilman korkeuseroja. Lisäksi kulkureiteille asennettiin näkövammaisia varten ohjaus- ja varoituslaattoja. Rautatieaseman ja

Työn lähtökohdiksi asetettiin toimivuus, turvallisuus, esteettömyys ja sujuvat matkaketjut. Hyvin alkuvaiheessa ohjausryhmä myös linjasi, että linja-autojen lähtö- ja tulolaiturit ovat läpiajettavat, lyhyt- ja pitkäaikaisen pysäköinnin tulee sijaita lähellä lähtölaitureita, pyöräpysäköinnille varataan riittävästi tilaa ja että odotustilana käytetään rautatieaseman odotustilaa, johon lipunmyynti tulee ajan myötä toteutumaan asiamiespohjalta.

Pyöräpakoitus laiturialueen välittömässä läheisyydessä kivi- ja betonimuurin toimiessa tilanjakajana.

Kuva: Merika Lanne, Porin kaupunki

linja-autojen laiturialueen väliselle reitille toteutettiin sekä portaat että invaluisika käsi- ja jalatuet. Saavutettavuutta parantavat osaltaan sekä linja-autojen tulolaiturin että rautatieaseman välittömään läheisyyteen sijoitetut inva-pysäköintipaikat. Matkustajaopasteiden suunnittelussa kiinnitettiin huomiota erityisesti opastuksen jatkuvuuteen, havaittavuuteen ja ymmärrettävyyteen, eri värien kontrastiin, valaistukseen sekä opastepintojen heijastamattomuuteen.

Koska Matkakeskus sijaitsee Porin kansallisessa kaupunkipuistossa, alueen kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa ja päätöksenteossa oli otettava huomioon kaupunkipuistoa koskevat määräykset (MRL 70§, 5 mom.). Suunnittelun aikana käytiin tiivistä vuoropuhelua Ympäristöministeriön kanssa. Asema-aukion viheralueet kokivat suuren muutoksen, kun puistona ollut aukio rakentui matkakeskuksen laiturialueeksi. Kompaktille alueelle sijoitettavien toimintojen vuoksi kompromisseja muun muassa säilytettäväksi ehdotettujen puiden osalta jouduttiin tekemään tila- ja turvallisuusyhteyksiä. Viher-suunnitelman muotokielellä ja väriin vaikuttavien otettiin Satakunnan ammattikorkeakoulun uudesta oppilaitoksesta. Viheralueet ohjaavat alueen kevyen liikenteen kulun aukion halki jättäen tilaa oleskelulle ja kampuustoiminnalle. Puista, pensaista ja koristeheinistä koostuvat istutukset vaihtelevat liikenteen melua ympäristössä, puhdistavat ilmansaasteita, antavat varjoa sekä tuulensuojaa, ja vähentävät alueella syntyviä hulevesiä. Matkakeskuksen alueen viihtyvyyttä ja omaleimaisuutta tullaan myöhemmin korostamaan myös taiteen keinoin.

Heti alussa tavoitteena oli, että Matkahuollon rahti tulisi sijaitsemaan matkakeskuksen lähialueella. Koko suunnittelun ajan etsittiin ja löydettiin joitakin sijaintivaihtoehtoja yhdessä Matkahuollon kanssa. Rahtiaseman lopullisen sijainnin tulee lopulta ratkaista Matkahuolto. Toistaiseksi rahti- ja pakettipalvelut sijaitsevat vanhalla linja-autoasemalla. Linja-autojen taukopysäköinti ja Porin Linjojen taukotilat saatiin järjestymään Tavaratielle matkakeskuksen läheisyyteen.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien kanssa järjestettiin työpajat koskien sekä katusuunnitelmia että informaatiojärjestelmää. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitettuilla kulkureiteillä reunakivet asennettiin ilman korkeuseroja. Lisäksi kulkureiteille asennettiin näkövammaisia varten ohjaus- ja varoituslaattoja.

Lähtevät bussit pääsevät kiertoliittymän kautta sujuvasti matkaan. Kiertoliittymän keskelle on jätetty tilavaraus taide-teokselle.

Kuva: Merika Lanne, Porin kaupunki

Yleissuunnitelmaluonnosta esiteltiin joulukuussa 2015 yleisölle ja rautatieasemalle järjestettiin aiheeseen liittyvä näyttely. Lausuntojen ja erilaisten selvitysten pohjalta yleissuunnitelmaan tehtiin useita tarkennuksia. Yleissuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa kesäkuussa 2016 äänin 7-2, jonka jälkeen aloitettiin toteutus suunnitelmien laatiminen.

Maanrakennus- ja katosurakasta vastasi kilpailutuksen perusteella Destia Oy.

Rakennustyöt käynnistyivät maaliskuussa 2017 ja avajaisia vietettiin 1.9.2017.

Matkakeskushankkeen sivutuotteena syntyi Kyyti Likel-mobiilisovellus, jossa ensimmäisenä Suomessa yhdistyy samaan sovellukseen reaaliaikainen tieto bussien sijainnista sekä mobiilimaksaminen. Sovelluksen toteutti porilainen Aline Oy yhdessä Porin Linjat Oy:n kanssa. Matkakeskuksen digitaalinen infojärjestelmä otettiin käyttöön joulukuussa 2017. Keskussairaalan ja Puuvillan palvelukeskittymän välillä aloitti 1.9.2017 liikennöintinsä tiheällä vuorovälillä ajava Cityliikenne, jonka kolmesta bussista yksi on Suomen ensimmäinen midi-kokoinen sähköbussi.

Puista, pensaista ja koristeheinistä koostuvat istutukset vaimentavat liikenteen melua ympäristössä, puhdistavat ilmansaasteita, antavat varjoa sekä tuulensuojaa, ja vähentävät alueella syntyviä hulevesiä.

Matkakeskushankkeen sivutuotteena syntyi Kyyti Likel-mobiilisovellus, jossa ensimmäisenä Suomessa yhdistyy samaan sovellukseen reaaliaikainen tieto bussien sijainnista sekä mobiilimaksaminen. Sovelluksen toteutti porilainen Aline Oy yhdessä Porin kaupungin tietohallinnon ja Porin Linjat Oy:n kanssa.

Suunnittelijat:

Katusuunnitelmat, Johanna Kalaoja ja Jari Piikkilä, Porin kaupunki
 Vihersuunnitelmat, Katja Pesonen, Porin kaupunki
 Liikenteenohjaussuunnitelmat, Eija Riihimäki, Porin kaupunki
 Valaistussuunnitelmat, Tero Koivula, Pori Energia Oy
 Sähkö- ja tietoliikennesuunnitelmat, Topi Levomaa, Pori Energia Oy
 Katosrakenteiden pää- ja arkkitehtisuunnittelu, Matti Asmala
 Katosrakenteiden rakennesuunnittelu, Tero Korpela, Ramboll Finland Oy
 Opastus- ja informaatiojärjestelmä, Mikko Poutanen, Ramboll Finland Oy
 Joukkoliikennesuunnitelma, Matti Järvinen ja Jouni Kärki, Porin kaupunki
 Taidesuunnitelma citylinjalle, Heli Nukki ja Katja Pesonen, Porin kaupunki

Selvitykset:

Liikenteen toimivuustarkastelut, Riikka Salli ja Riku Jalkanen, Ramboll Finland Oy
 Ilmanlaatu-, melu- ja tärinäselvitykset, Jari Hosiokangas, Ramboll Finland Oy
 Liikenneturvallisuusauditointi, Christel Kautiala, Destia
 Sähköbussiselvitys, Annakaisa Lehtinen, Trafifix Oy